

משטרת ישראל
אגף המבצעים

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אג"מ
מספר: 220.70.69	תת-פרק: מתנדבים	פרק: שיטור וקהילה	
שם: הפעלת מתנדבי אבטחה קלאסיים			תאריך פרסום: 30/04/2024
			תאריך תחילה: 30/04/2024
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. כללי

- א. מהות הנוהל: נוהל זה עוסק במתנדבי האבטחה הקלאסיים במשא"ז ועקרונות גיוסם והפעלתם.
- ב. עקרונות מנחים
- ייעוד מתנדבי האבטחה הקלאסיים – שמירה על ביטחון הציבור ומניעת עבירות ביטחון ופעולות איבה.
 - בסיס חוקי לגיוס והפעלת המתנדבים: סעיף 49 ב(ב). לפקודת המשטרה (נוסח חדש) תשל"א-1971.
 - גיוס המתנדבים יתבצע כמפורט בנוהל אג"מ מס' 220.70.01 - "גיוס מתנדבים למשא"ז" במסלול אבטחה קלאסי.
 - הכשרת המתנדבים תתבצע על פי נוהל אג"מ מס' 220.70.15 - "הדרכת מתנדבי המשמר האזרחי" - "הקורס הבסיסי".
 - המתנדבים יופעלו מבצעית במסגרת בסיס הפעלה במשא"ז בהתאם לעקרונות נוהל זה ונוהל אג"מ מס' 220.70.12 "הוצאת מתנדבים לפעילות במשא"ז".
 - סמכויות מתנדב האבטחה – בהתאם לסעיף 49ד(א) לפקודת המשטרה ותקנה 6 לתקנות המשטרה (המשמר האזרחי) תשנ"ז-1996 - בעת מילוי תפקידו למען שמירת ביטחון הנפש והרכוש מפני פעולות איבה, סמכויותיו של מתנדב אבטחה יהיה כשל שוטר.

ג. אחריות מקצועית לנוהל – מחלקת מתנדבים - רמ"ד מתנדבים.

2. הגדרות

א. **בסיס הפעלה משא"ז** - יחידה ארגונית משטרתית הממונה על גיוס והפעלת המתנדבים, מנוהלת על ידי מב"ס/מש"ק או שוטר קבע אחר ממונה שעבר הכשרה מתאימה (הכשרת מב"ס/מש"ק בסיסי).

ב. **מתנדב אבטחה קלאסי** - מתנדב אבטחה מגיל 21 הפועל במסגרת בסיס הפעלה משא"ז. יודגש, תחום האבטחה במשא"ז כולל עיסוקים נוספים, אך גיוסם והפעלת מתנדבים בעיסוקים אלו יתבצע לפי הנהלים הספציפיים לכל עיסוק:

- (1) מתנדב אבטחה ביחידת אופניים יגויס ויופעל בהתאם לנוהל אג"ס מס' 220.70.11.
- (2) מתנדב אבטחה משמר שכונה יגויס ויופעל בהתאם לנוהל אג"ס מס' 220.70.32.
- (3) מתנדב כיתת כוננות משא"ז יגויס ויופעל בהתאם לנוהל אג"ס מס' 220.70.62.
- (4) מתנדב נוער ומתנדב אבטחה צעיר יגויסו ויופעלו בהתאם לנוהל אג"ס מס' 220.70.06.

3. פירוט השיטה

א. **קריטריונים לגיוס מתנדב אבטחה קלאסי**

- (1) גיל גיוס: 21-64 (גיל סיום התנדבות – ביום בו מלאו למתנדב 71).
- (2) עצימות רפואית – ברמה בינונית.
- (3) תהליך התאמה תעסוקתית – מילוי שאלון התאמה ובדיקת דוממים.

ב. **הדרכה**

- (1) הכשרה - המתנדב יעבור את הקורס הבסיסי (29 משכי הדרכה) – קוד הכשרה 15300.
- (2) אימון הסמכה ברובה - המתנדב יעבור בהצלחה אימון הסמכה ברובה (על פי תיק יסוד אימון הסמכה ברובה למתנדב משא"ז של מדור כשירויות/אה"ד).
- (3) הדרכה תוך תפקיד - המתנדב יעבור הדרכה תוך תפקיד פעמיים בשנה אחת לחציון, משך כל הדרכה – מינימום 2 משכי הדרכה.
- (4) אימון מטווח ברובה לשימור כשירות – המתנדב יעבור אימון מטווח ברובה אחת לשנתיים, לשימור כשירות מבצעית (על פי תיק יסוד אימון שימור כשירות ברובה למתנדב של מדור כשירויות/אה"ד).
- (5) ניהול ותיאום ההדרכות למתנדבים – באחריות המב"ס.

ג. **מבנה ארגוני וכפיפות**

- (1) הפעלת המתנדבים תתבצע במסגרת בסיס הפעלה או מרכז שיטור קהילתי תחת אחריות מב"ס/המש"ק.
- (2) ניתן למנות ע' מב"ס/ע' מש"ק (מתנדבים במינוי סק"ם) לסייע בניהול שגרת הבסיס והפעלת המתנדבים.
- (3) פעילות מתנדבי האבטחה הקלאסיים תתבצע בשגרה בתחום הרובע/שכונה/מרחב כפרי בגזרת בסיס ההפעלה/מרכז השיטור הקהילתי.
- (4) ניתן להסתייע במתנדבים בפעילות מבצעית גם ברמת התחנה/יחידה: במבצעי בט"ש ושב"ח, אבטחת אירועי רב משתתפים, פעילות בט"ש בריכוזי קהל וכדומה.

ד. **עקרונות הפעלת מתנדבי האבטחה**

- 1) המתנדבים יופעלו במשימות אבטחה וביטחון שוטף.
 - 2) אופן ההפעלה – פעילות אבטחה, סיורי בולטות ונוכחות, תגבור מחסומים, בדיקת חשודים וכדומה, למניעת עבירות ביטחון ולשמירה על ביטחון הציבור.
 - 3) הפעלה במשולב עם כוח משטרה או הפעלה בצוות עצמאי בפיקוח שוטר קבע.
 - 4) בסיור (רגלי/רכוב) יפעלו כצוות לפחות 2 מתנדבים.
 - 5) בכל סיור לפחות 2 כלי נשק (כאשר לפחות אחד מהם הוא ארוך קנה).
 - 6) תדירות ומשך הפעלה - המתנדב נדרש לפעול לפחות 4 שעות מידי חודש.
 - 7) דוגמאות לפעילות המתנדבים בתחום האבטחה:
 - א) עיבוי מחסומים על רקע התראות פח"ע (מפקד המחסום שוטר קבע בלבד).
 - ב) סיורי נוכחות ובולטות בריכוזי קהל ובמקומות ציבוריים (סיור בט"ש).
 - ג) אבטחת אירועי רב משתתפים ומופעים.
 - ד) אבטחת בתי כנסת.
 - ה) אבטחת תהלוכות ("הכנסת ספרי תורה", "עדלאידע" וכדומה).
 - ו) חיפוש נעדרים.
 - ז) סיוע לאוכלוסייה בחירום: סיוע בפינוי אוכלוסייה, אבטחת מרכזי קליטה וכדומה.
- ה. **הפעלת המתנדבים לסיוע בטיפול ראשוני באירועי מוקד בתחום הביטחון (חשד לאירוע פח"ע):**
- 1) מתנדבי האבטחה הקלאסיים (כולל ביחידת רוכבי אופניים) יהיו רשאים בעת פעילותם לטפל באופן עצמאי באירועי מוקד האלה: **חפץ חשוד** (קוד אירוע-15) **ואדם חשוד** (קוד אירוע-3) בתנאים המצטברים האלה:
 - א) מינימום 2 מתנדבים בצוות.
 - ב) בעלי וותק פעילות של שנה לפחות בתחום האבטחה הקלאסית.
 - ג) מתנדבי הצוות - מתנדבים בגירים מגיל 22 ומעלה (גיל 21 + שנה וותק).
 - ד) המתנדבים עברו הדרכה בנושא טיפול ראשוני בחפץ חשוד ובנושא טיפול באירוע אדם חשוד, במסגרת הכשרתם או במסגרת הדרכת ריענון ממוקדת ובהתבסס על חומרי לימוד של המכללה (באחריות המב"ס).
 - ה) המתנדבים אושרו ע"י מב"ס היחידה לטיפול באירועי המוקד הרשומים מעלה, בהתבסס על ניסיונם המבצעי ומידת היכרות המב"ס והתרשמותו מיכולותיהם האישיות וכישוריהם. אישור המב"ס יתועד בכתב בתיק האישי של המתנדבים.
 - ו) אישור כללי של ק' אג"ס תחנה, המתיר הפעלת המתנדבים בנושא תחת התנאים המפורטים בסעיף ה. 1 הנ"ל.
 - ז) באחריות המב"ס שיבוץ צוותי מתנדבים העונים לקריטריונים המצטברים במערכת ועדכון ר' המשמרת בנושא.
- ו. **דגשים בהפעלת מתנדבי האבטחה:**
- 1) מתנדבי האבטחה בעת הפעלתם יכוונו למניעת אירועי ביטחון בלבד.

2) אין לכוון את מתנדבי האבטחה לפעול למניעת אירועי שיטור פליליים או לשתף אותם בפעילות למניעת פשיעה גם לא לצד שוטרי קבע, היות ולא עברו הכשרה מתאימה ותהליך התאמה תעסוקתית תואם.

3) אין לשלב מתנדב אבטחה כ"שלישי בניידת" סיור, גם לא למשימת אבטחת צוות הסיור, היות והמתנדב נחשב בפועל כחלק מצוות הסיור ובעת טיפול באירוע, נסיבות האירוע עלולות לדרוש מעורבות מתנדב האבטחה לסייע לצוות.

4) מתנדבי אבטחה אשר **אגב** פעילות ביטחון נתקלים באירוע פלילי – רשאים לטפל בו טיפול ראשוני (להפסקת העבירה, עיכוב חשודים וכדומה, לפי מידת יכולתם) עד הגעת שוטר למקום.

ז. **הופעה** - המתנדבים יפעלו עם אפודה משטרתית זוהרת וברשותם תהיה תעודת מנוי מתנדב.

4. פיקוח

א. הפעלת המתנדבים תיעשה בכפוף לזימון המתנדבים, רישומם במערכת ותדרכה (באחריות המב"ס/מש"ק).

ב. הפעלת המתנדבים תיעשה בפיקוח וליווי מב"ס/מש"ק או שוטר קבע ממערך האג"ס.

ג. במסגרת תדריך המתנדבים, יועברו להם פרטי המשימות לביצוע (דפי משימה), כולל מיקומים וזמנים מוגדרים.

ד. בסיום המשימה באחריות מב"ס/מש"ק לבצע בדיקות מעת לעת לגבי אופן ביצוע המשימות על ידי המתנדבים ואופן התייעוד כולל שיחה עם המתנדבים, לקבלת רישומים ותובנות מפעילותם.

5. בקרה

באחריות ק' מתנדבים תחנה/מרחב/מחוז פיקוח ובקרה בנושאים האלה (ניתן גם מרחוק או במסגרת הבקורות התקופתיות שהם מבצעים):

א. אופן ביצוע ההכשרה.

ב. הפעלת המתנדבים במשימות המותאמות להם לפי נוהל זה.

ג. אחוזי הפעלה.

ד. חריגי גיל.

ה. "דלת מסתובבת" בין גיוס מתנדבים לגריעה - ללא פערים חריגים (מעל 15%).

ו. אחר.